

בקרת אשראי (7/98)**מבוא**

1. שניים מהכלים הבסיסיים לניהול מושכל של סיכוני אשראי בתאגיד בנקאי הינם קיומו של תהליך שיטתי של דירוג האשראי על ידי הרמה המאשרת וכיסוי הולם להיקף הלווים שפונקצית בקרת האשראי אמורה להעריך לגביהם בדיעבד את טיב האשראי שאושר.

תפקידה של יחידת בקרת האשראי

2. (א) יחידת בקרת האשראי בתאגיד בנקאי, (להלן-בקרת האשראי), תעריך, ללא תלות בגורמים המאשרים אשראי בתאגיד הבנקאי, את טיב הלווה הספציפי ואיכות תיק האשראי של התאגיד הבנקאי. חוות הדעת של בקרת האשראי תהווה בין היתר בסיס לסיווגם של הלווים על פי ההוראות הרלוונטיות של המפקח על הבנקים, לצורך הכנתם של הדוחות הכספיים.

(ב) בקרת האשראי צריכה להקיף באופן סביר את הלווים העיקריים של התאגיד הבנקאי, ולתת את המשקל המתאים למעקב אחר לוויים בעייתיים שיזוהו בהתאם לאינדיקטורים שייקבעו על ידה. כמו כן, אם נקבע כך על ידי התאגיד הבנקאי, על בקרת האשראי לבדוק את מהימנות דירוג האשראי בקרב שאר אוכלוסיית הלווים, כאמור בסעיף 3ב.6) לנספח א' [בהוראה מס' 316](#) (מפרטי ביקורת לניהול אשראי).

(ג) על מנת לשמור על אי תלותה של יחידה זו, עליה להתרכז בהערכת איכות האשראי ולהימנע ממעורבות בתהליך קבלת החלטות לגבי מתן אשראי ותנאיו.

תוכנית עבודה

3. בקרת האשראי תכין תוכנית עבודה שנתית ורב שנתית שתאושר על ידי ועדת האשראי של הדירקטוריון. התוכנית תשקף את ההנחיות הבאות:

(א) כל הלווים "הגדולים" בתאגיד הבנקאי ייבדקו בסבב של אחת לשלוש שנים לפחות. לצורך זה, בכל שנה יקבע התאגיד הבנקאי מיהו לווי "גדול", באופן שהאוכלוסיה שתיגזר מקביעה זו תקיף לפחות 45% מסה"כ האשראי לציבור וסיכון האשראי החוץ מאזני כאמור בביאור 4ד' לדוח כספי שנתי (אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של הלווה) (ראה הוראות הדיווח לציבור), בגין שנת הדיווח שקדמה לשנה זו. בכל שנה תיבדק לפחות שליש מאוכלוסית הלווים "הגדולים".

(ב) בתדירות גבוהה יותר מהאמור בסעיף קטן (א), ייבדקו לוויים "גדולים" אשר זוהו כבעלי פוטנציאל סיכון בהתאם לאינדיקטורים (ספציפיים וענפיים) כפי שייקבעו על ידי התאגיד הבנקאי.

דירוג הלווה

4. בנוסף לדירוג הלווה על ידי נותן האשראי, כל בדיקה של בקרת האשראי תסתיים בדירוג הלווה על פי הסולם הקיים בתאגיד הבנקאי, כמוזכר בסעיף 3ב.5) לנספח א [בהוראה מס' 316](#).

התפוצה והטיפול בדוחות בקרת אשראי

5. (א) התאגיד הבנקאי יקבע את התפוצה של דוחות בקרת האשראי אשר תכלול לפחות את המנהל הכללי, הממונה על האשראי בתאגיד בנקאי, קצין האשראי המטפל בלקוח והמבקר הפנימי.
- (ב) התאגיד הבנקאי יגדיר את המסגרת בה יידונו דוחות בקרת אשראי שהסתיימו בדירוג נמוך (עפ"י קביעת התאגיד הבנקאי). הדיון בדוחות אלה יכלול בין היתר, התייחסות לפערים, אם נמצאו כאלה, בין הדירוג של הלווים כפי שקבעה בקרת האשראי, לבין הדירוג שבתיק הלווה.
- (ג) בתום הדיון כאמור, תירשמנה בפרוטוקול החלטות תפעוליות לביצוע. על התאגיד הבנקאי לקבוע את הגורם שיעקוב אחר ביצוע בפועל של החלטות.
- (ד) האחראי על בקרת האשראי יעביר למנכ"ל ולדירקטוריון, לפחות אחת לשנה, סקירה על פעילות בקרת האשראי בשנה החולפת שתכלול בין היתר את כל אלה:
- היקף הבדיקה (מספר לוויים והיקף אשראי);
 - ניתוח הממצאים שעלו בבקרת האשראי, והטיפול בהם וכן ההשלכות על טיב איכות תיק האשראי של התאגיד הבנקאי;
 - חוות דעת על איכות דירוג הלווים שבתיקי הלווים.

שלוחות הבנק בחו"ל

6. (א) בקרת האשראי בסניף מחוץ לישראל תהיה כפופה מנהלית ומקצועית לבקרת האשראי בישראל (ולא למנהל הסניף בחו"ל).
- (ב) בקרת האשראי תוודא שבחברות בנות בנקאיות של התאגיד הבנקאי, מחוץ לישראל, פועלת יחידת בקרת אשראי ברמה מקצועית נאותה.

בנקים למשכנתאות

7. האמור בהוראה זו חל גם על בנקים למשכנתאות, למעט על הלוואות לדירוג כהגדרתן בנספח [להוראה מס' 314](#) (טיפול בחובות בעייתיים).

כפיפות

8. (א) בקרת האשראי תהיה כפופה לאחד מאלה:
- (1) למנהל הכללי של התאגיד הבנקאי, במישרין או באמצעות יחידת בקרת הסיכונים, אם היא עוסקת בסיכוני אשראי;

- (2) למבקר הפנימי של התאגיד הבנקאי.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בתאגיד בנקאי בו יש למנהל הכללי סמכות אישית לאשר אשראי, בקרת האשראי תהיה כפופה ישירות לדירקטוריון התאגיד הבנקאי ולא למנהל הכללי והודעה על כך תימסר למפקח.

נוהלים

9. (א) תאגיד בנקאי יקבע נוהל עבודה ליחידת בקרת האשראי שיכלול לפחות את הנושאים שהוזכרו לעיל.
- (ב) נוהל העבודה כאמור, יובא לדיון בדירקטוריון התאגיד הבנקאי ומחייב את אישורו המוקדם.

* * *

חזרה

עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
21/7/98	הוראה מקורית	1	1936